

Z paměti amerického
detektiva

Léona Cliftona

Kara Ben Mustafa

 Knizky.sk

KARA BEN MUSTAFA

LÉON CLIFTON

EKNIZKY.SK

Kara Ben Mustafa © eknizky.sk. All Rights Reserved,
except where otherwise noted.

Obsah

I.	I
II.	9
III.	21
IV.	27

I.

Už celý týden žilo chicagské obyvatelstvo v samých překvapeních.

Začalo to v pondělí ráno.

Téměř ve všech ulicích snesl se dešť různobarevných papírků, na nichž bylo vytištěno pouze jméno „Kara Ben Mustafa“.

Žádný vlastně nevěděl určitě, co to znamená.

Zkušenější však hned vytušili, že do Chicaga zavítá zase nějaká nová atrakce.

Těm, kterým na tom záleželo, zvědět, odkud ty papírky byly vlastně vypuštěny, dostalo se vysvětlení.

Do každé ulice — v některé hned do několika domů — dostavili se různí lidé: posluhové, podomkové, nosiči a p. — kteří na domovnících vymohli si přístup na půdu, odkudž ony papírky sypali do ulice. Každému ochotnému domovníkovi dostalo se odměnou poukazu na vstupenky — podepsaného arabským jménem v arabském písmu — jak vysvětlili roznašeči lístků. Ti pověděli také domovníkům, že uvidí bezplatně, co ještě nikdy

neviděli. Nic jiného roznašeči nepověděli, ke všem otázkám odpovídajíce pokrčením ramenama.

V úterý: Na dveřích všech bytů v Chicagu byly nalepeny papírové proužky, znázorňující vlajku Spojených států severoamerických, opatřenou tisknutými slovy: „Salem alejkum! Kara Ben Mustafa“.

Ve středu: Za večerního osvětlení objevilo se na živějších ulicích množství mužů, kteří měli na hlavě transparentní vysokou, kuželovitou čepici různobarevnou, v níž hořelo světlo; každý mohl zřetelně přečísti nápis: „Kara Ben Mustafa“.

Ve čtvrtek: Mezi promenujícím obecnstvem na mnoha místech klesl k zemi člověk, začal kopati a rukama házeti, vyráżeje podivné zvuky. Když se k němu nahnuli, aby mu poskytli případné pomoci, člověk ten pojednou vyskočil a vykřikl: „Kara Ben Mustafa přijde do Chicaga!“ — načež utekl provázen smíchem.

V pátek: Po celý den sbírali chicagští po ulicích roztroušené plíšky na pohled podobné půldollaru. Ve skutečnosti byly to reklamní mince, s nápisem: „Kara Ben Mustafa“.

V sobotu: Ulicemi chicagskými jezdili mužové s ručními vozíky; na každém byl veliký fonograf, jenž zpěvavě přednášel sloku:

V Chicagu nenalezneš nyní dům kde neznali by „Salem alejkum!“

KARA BEN MUSTAFA

Ze země, kde je lev, slon, žirafa, k vám přichází Kara Ben Mustafa!

Tento popěvek vyloudil všeobecnou veselost. Nadějná mládež chicagská provázela v zástupech „zpívající vozíky“, a potom bylo všude slyšet ji papouškovat: „V Chicagu nenalezneš nyní dům . . .“

Obyvatelé velkoměsta čekali na neděli zase nové překvapení.

Však nedostalo se jim ho.

Kara Ben Mustafa toho dne ničím se nepřihlásil. Hovořeno o něm všude a názory se velice rozcházely. Je to akrobat — nebo majitel cirku — zvěřince — panoptika a tak podobně soudili lidé o tajemném Mustafafovi.

Všichni však svorně se divili, že v novinách dosud ani zmínky o atrakci, jež oblaží Chicago, jakož i, že dosud neviděli předběžných plakátů. V pondělí ráno však už byly na nárožích plakáty: jasně zelené, pře

tisknuté červeným nápisem: „Kara Ben Mustafa je šťasten, že už dlí mezi chicagskými!“

Nastalo vyzvídání v návštěvním ústavu, jenž měl ve své režii nalepování plakátů. Dostalo se však zvědavcům odpovědi, jež je pramálo uspokojila. Plakáty dal natisknouti muž, jenž nemá vzezření cizince a jenž mluví jako rozený Američan; jeho jméno není známo ani jeho byt.

„Však jsme ihned mohli poznati dle reklamy, že

Kara Ben Mustafa je Američan!“ říkali potom zvědavci. „Uvidíme, čím nás vyčastuje!“

Příštího dne konečně zvědělo se, kdo je ten Kara Ben Mustafa.

Na návěstních tabulích objevily se obrovské plakáty, opatřené hrůzostrašnými i komickými vyobrazeními výkonů kouzelníka, jehož velikou podobiznu bylo zříti uprostřed. Snědý obličej, zarostlý hustým černým vousem; kolem čela obtočený vysoký turban; tělo zahaleno bílým pláštěm, posetým zlatými hvězdami.

Pod tím byl obrovský nápis

KARA BEN MUSTAFA,

nepřekonatelný kouzelník arabský.

Následoval životopis kouzelníkův, jenž četl se co báje z „Tisíce a jedné noci“.

Kara Ben Mustafa byl prý uloupen v útlém věku lvicí ze stanu svých rodičův a zavlčen do jejího doupěte, kdež delší dobu trávil jako druh lvíčete. Zde vypátral jej šejk Ibrahim, přijal jej za syna a naučil jej různým kouzlům. Později cestoval Kara Ben Mustafa s Ibrahimem a četnou družinou pouští, kde všichni zhynuli v bouři písečné; jediný Kara Ben Mustafa byl zázračným způsobem zachráněn. Vrátil se ke kmenu Ibrahimovu, odkud však byl zapuzen. Následovalo líčení, kterak Kara Ben Mustafa stal se kouzelníkem z povolání a kde se všude produkoval.

Potom bylo udáno, kdy a kde v Chicagu poprvé

KARA BEN MUSTAFA

předvede obecenstvu své umění. První představení bude úplně zdarma; mají k němu přístup výhradně jen ženy a dívky z nejzámožnějších rodin. Další oznámí se novými plakáty.

Totéž oznamovaly také noviny, jež potvrdily, že Kara Ben Mustafa legitimoval se redakcím jako rozený Arab, že však výborně ovládá všechny světové řeči.

Po celém Chicagu mluvilo se jen a jen o arabském kouzelníku. Všichni shodovali se v tom, že Arab je velice vychytralý a že by mohl býti zván mistrem reklamy.

První představení zdarma naláká mu zajisté k dalším představením za plat davy zvědavců.

Ženské ani v Americe nevynikají mlčenlivostí. Co uvidí v prvním představení, o tom budou všude mluvit — a tím roznítí v každém touhu, aby to také uzřel. —

Divadlo „Eden“ v němž se měl Arab produkovati, bylo od rána do večera obklopeno zvědavci, kterým dostalo se štěstí, že Kara Ben Mustafa mohli uzříti, neboť několikrát objevil se na balkoně — ve svém kouzelnickém kroji.

Sluhové divadla za zpropitné ochotně pověděli, co jim bylo známo o Arabovi.

Kara Ben Mustafa má dosti četnou družinu pomocníků, kteří jsou vesměs „nevěřící“; ani jediný není arabského původu.

V divadelním skladišti jest uloženo množství beden, jež patří Arabovi.

Kara Ben Mustafa jest zajisté bohatý; neboť zaplatil předem nájem divadla za celý měsíc, jakož i za ubytování a stravování své družiny.

Tím byla důvěra v Araba jen zvýšena.

Kara Ben Mustafa jest si zajisté vědom ohromného úspěchu svých představení; jinak by se neodvážil takových finančních obětí, kdyby už předem nebyl jist, že mu budou nahrazeny.

S pochopitelným zájmem očekáván den zahájení představení, kteréž bylo určeno na osmou hodinu večerní.

Již dávno před šestou tísnily se před „Edenem“ a v okolních ulicích nepřehledné davy ženských, jež chtěly zadarmo dostat se do divadla.

V okolí divadla byla veškerá doprava přerušena. Téměř polovina veškerého mužstva chicagské policie se svými úředníky byla sem komandována, aby udržela pořádek a zabránila možnému neštěstí.

Členové záchranné společnosti s vozy k dopravě raněných a se všemi pomůckami při první pomoci byli na místě, aby přispěli, kde bude třeba. Veškeré vchody do divadla byly otevřeny a jasně ozářeny, a obsazeny policisty a divadelními sluhy. Díky moudrým opatřením nedošlo k vážnějším nehodám, tím méně k neštěstí.

Ženy proudily do vchodů, tajíce statečně výkřiky bolesti, když chvílemi byly silně stlačeny.

KARA BEN MUSTAFA

Po půl osmé ozvalo se volání: „Divadlo přeplněno! Nikdo již nemá přístupu!“

Zástupy však nejevily chuti, aby se vzdálily. Teprve když vchody ztemněly, jsouce uzavřeny, rozcházely se ženy, které byly venku. Přes to však přece zůstalo před „Edenem“ mnoho zvědavců, kteří zde setrvali až do konce představení — totiž do jedenácté hodiny.

Před touto dobou zase bylo v ulici namačkáno. Přišli sem totiž mužové, bratři a jiní příbuzní těch, které dlely v divadle.

A když po otevření vchodů vyhrnuly se ženy na ulici — co tu bylo křiku, vyptávání se, odpovědí!

„Úžasné! Báječné! Na to se musíte jít podívat! To zde opravdu ještě nebylo! Ten Arab není ani člověk!“

Tak a podobně volaly návštěvnice divadla, uneseny tím, co byly právě viděly.

A když příštího dne rozepsaly se noviny o fenomenálních výkonech zázračného Araba, kde kdo si umínil, že obětuje třebas poslední svůj peníz, jen aby se mohl podívat do „Edenu“.

II.

Léon Clifton se svou rodinou, provázen přítelem, detektivem Ralphem Samsunem, navštívil čtvrté představení Kara Ben Mustafy.

S počátku byl přesvědčen, že Arab je pouhý šarlatán; když však věrohodné osobnosti potvrdily mu, že Kara Ben Mustafa skutečně překvapuje svými produkcemi, jež jeví se přímo nadpřirozenými, rozhodnul se, že koupí sobě a své rodině vstupenky. Nebyl by je tak snadno dostal, neboť o vstupenky byly sváděny vždy pravé bitvy; však Ralph Samsun chytrým způsobem jich dosáhl.

Usedli tedy v přední řadě sedadel v parketu a začali se rozhlížeti.

Divadlo bylo již přeplněno — zejména galerie. Už jen ojedinele trousili se opozdilci, kteří sice již měli svou vstupenku, dříve však nemohli do divadla se dostat.

Konečně dolehly sem z venku výkřiky, oznamující, že divadlo se uzavře. Bylo zvykem při představeních Arabových, že mezi produkcemi nikdo nebyl vpuštěn dovnitř, aby nerušil pozornost

diváků. Teprve při přestávce mohli vstoupiti, kdož se opozdili.

Clifton viděl v divadle mnoho známých, kteří jej a jeho rodinu přátelsky zdravili. Hlediště tonulo v záři elektrických žárovek. Jeviště bylo zastřeno černou oponou, pokrytou tajemnými značkami.

Pojednou zazněla jemná, jakoby vzdálená hudba, rázu smutného, jež uvedla obecenstvo do zvláštní, tísnivé kolem něho rejdi, radíce se k sobě, až zase objevili se úplní kostlivci. Jejich bezhlavý vůdce sklonil tělo před kouzelníkem; po něm ostatní činili svou poklonu. Zase vznesla se hůlka do vzduchu — kostlivci začali skákati do ohně. Zmizeli v něm všichni.

V tom objevila se na stole obrovská, bílá ruka, ze které sršely jiskry.

Arab dotkl se jí hůlkou — prsty oné ruky změnil se v pět dlouhých, ohyzdných hadů, kteří se mu ovinuli okolo těla.

Pojednou všechno zmizelo.

Na dvěře v pozadí bylo zaklepáno, načež se dvěře otevřely a na jeviště přikulila se ohyzdná hlava, jež započala příšerný rej. Skákala po podlaze, po nábytku, narážela na stěny, lítala až do stropu, vrhala se do plamenů v krbu. Míhala se tak rychle, že jeviště zdálo se přeplněno hlavami.

Pojednou usedla Arabovi na turban — kouzelníka zahalil oblak — a když se rozptýlil, měl Arab místo hlavy — umrlčí lebku.

KARA BEN MUSTAFA

A ta mu zůstala až do ukončení prvního čísla programu, jež oplývalo strašidelnými zjevy: krvavých těl a údů, ďáblů, kostlivců, všelikých oblud a příšer, jež vesměs útočily na Araba; on však nade všemi zvítězil, zahnav je do ohně v krbu. Posléze objevila se na jevišti obrovská panna, obrněná, majíc na pažích, na nohou, na krku i na hrudi dlouhé hroty.

Vrhla se na Araba, vyrvala mu z ruky černou hůlku a vhodila ji do ohně.

V krbu začalo strašlivě praskati, veliký plamen vyšlehl ven — a již tiskla panna k sobě Araba.

Bylo zříti, jak hroty pronikly jeho tělem, všude řinuly se potůčky krve z ran.

Panna konečně pustila Araba z obětí — skácel se k zemi, jež rychle barvila se jeho krví. A v tom vyletěla z krbu černá hůlka, padla Arabovi na ruku — rázem krev zmizela, kouzelník se vzchopil, udeřil hůlkou pannu, jež ihned vletěla do krbu.

Tím bylo první číslo programu, mající název: „Kara Ben Mustafa vítězí nad strašidly“ — u konce.

Hromový potlesk zaburácel jevištěm.

Kara Ben Mustafa skřížil ruce na prsou a pojednou zmizel — jako když se rozplyne obláček páry . . .

„Znameníť chlapík!“ liboval si Ralph Samsun, jenž byl všecek unesen touto produkcí.

„Je to však strašlivé, až hnusné!“ vyslovila se

mrs. Cliftonová. „A v tom si chicagští libují, tomu tleskají? Tedy ještě nevymřeli Neroni?“

„Má drahá“, s úsměvem krotil ji Clifton, „lidstvo bylo, jest a bude stále týmž, byť bylo sebe více civilisováno. Arabova představení jsou ovšem příliš silnou stravou nervům. Však nesmíme chicagským zazlívati, že jejich zrak libuje si v takové podívané. Již ode dávna lákalo lidstvo vše, co jest hrozné. Děsilo se toho — a přece se k tomu vždy táhlo. Římské areny, středověká inkvisice poskytovaly mnohým rozkoš. Řekneš, že to byli snad barbari. Však i v dobách novějších a nejnovějších není o takové divadlo nouze. Vzpomeň si jenom na krvavé války, na úřední popravy i činnost „soudce Lyncha“: vždy se najde dosti lidí, kteří — ať již zdáli, či zblízka — rádi přihlížejí takovým zjevům, byť jim při tom hrůzou vstávaly vlasy na hlavě. A což když přihodí se nějaká katastrofa, ojedinělé neštěstí, nebo zločin — netouží téměř každý po tom, aby to mohl vlastníma očima shlédnouti? — Podobné představení není sice nikterak zušlechťující, má však přece něco dobrého; utužuje lidem nervy a činí je otrlejšími. Kdo často přihlíží hrozným výjevům, naučí se býti nebojácným. Ostatně, každý jen poněkud soudný člověk musí poznati, že produkce Arabovy jsou jen pouhými světelnými efekty, při nichž ani krůpěj krve nevyteče, že jeho strašidla jsou jen tím, čím ve skutečnosti byla vůbec všechna strašidla — totiž: ničím!“

Ještě chvíli hovořil takto Clifton, a Ralph Samsun horlivě mu přizvukoval, připomenuv, že on býval také pověřivým, že se bál — nyní však že už dávno naprosto nezná strachu.

Mrs. Cliftonová však nedala si vymluviti, že by takové produkce neměly býti vlastně povolovány, což nemůže se lidstvo bavit něčím ušlechtilejším?

„Sladké pokrmy brzy se přejí!“ zasmál se Clifton. „A tu zatouží člověk po silném koření! Přej toho chicagským; doufám, že se z produkcí Arabových u nás nikdo hrůzou nezblázní!“

Hudba zase spustila, tentokrát veselou.

Ubledlé tváře mnohých znenáhla zase červenaly, na rty usedal úsměv.

A hrozný dojem prvního čísla brzy byl zapuzen číslem druhým, v němž předvedl Arab se svými pomocníky znamenité výkony eskamoterské, z nichž některé vyvolaly svou komičností salvy smíchu.

„Poslední číslo je zase veselé“, ozval se Clifton, nahlížeje do programu. „Půjdou tedy návštěvníci v dobrém rozmaru domů — a snad nikoho nebudou ve snu pronásledovati strašidla Arabova. Nyní ovšem čeká nás zase něco děsného!“ připomněl s úsměvem. „Štěstí živého člověka“, což však už dávno přestalo býti novinkou. Všechny „kouzelnické“ příručky vydané k zábavě společností a kroužků přátelských, podávají vysvětlení takové neškodné popravě. Jsem věru zvědav, kterak nám Arab objasní své katovství.“

Opona šla vzhůru.

Na jevišti byl dlouhý stůl, zakrytý rudým ubrusem, až k zemi splývajícím.

Objevil se Arab, jenž přiváděl spoutaného muže v černém obleku. Neměl límce u košile, hrdlo bylo obnaženo; obličej měl z větší části zakrytý bílým šátkem. Arab zdvihl jej na stůl, na němž nalézala se hluboká mísa, a položil jej obličejem na ubrus.

Potom vyňal zpod pláště dlouhý, široký nůž, jenž se příšerně zaleskl.

Arab nachýlil se nad muže a zvolna blížil se ostrím k jeho šíji.

V tom vyšlehl z mísy modrý plamének, vyvalil se hustý dým, jenž rychle naplnil celé jeviště.

Jenom neurčitě bylo zřítí postavu Araba, jež však brzy ztratila se v hustém dýmu.

Pak zaznělo příšerné chrupnutí.

Dým ještě více zhoustnul.

Všechno s napjetím očekávalo další. Ti, kteří produkci již dříve viděli, byli nemálo udiveni novinkou. Dým totiž při dřívější produkci se neukázal. Arab „odřízl“ hlavu před zrakoma shromážděných — a potom ji ukázal v míse, stojící na stole. Byli vyzváni mnozí, ohmatati hlavu. Viděli sice na míse rudou tekutinu, cítili mrtvolný chlad hlavy; také bezhlavý trup jevil na krku rudý pruh. Však Arab to potom vysvětlil. Jeho popravování bylo originelní, odlišující se od produkcí toho druhu; však přec jen byl to eskamoterský kousek, po němž „popravený“ vyskočil zdrav se stolu.

A ted ten kouř! K čemu toho zahalování jeviště?
Znenáhla mizel dým.

Bylo již zřítí postavu Araba, jenž stál nehnutě u
stolu.

Dým se rozptýlil.

Hledištěm zazněl strašný ryk.

Na míse byla hlava popraveného. Jeho tělo
sebou škubalo; z trupu stříkala krev po ubruse a
stékala na podlahu.

Arab držel v ruce nůž, jenž byl zkrvácen.

„Neštěstí! Vražda! On sešile!“ ozývaly se hlasy.

Tu a tam omdlévaly ženy slabších nervů.

„Ralphe!“ vykřikl Clifton, a již pádil se
soudruhům k jevišti.

Přeskočili prostor, v němž byl umístěn orchestr a
octli se na jevišti.

„Skutečně jej popravil!“ zahučel Clifton a vrhl
se ke kouzelníku.

Ten pojednou odhodil nůž a vykřikl: „Já jsem jej
zabil!“

Clifton pokynul Ralphovi, jenž sevřel obě ruce
Arabovy.

Postraními schody hrnuli se na jeviště lidé
kouzelníkoví, jakož i personál divadla, přiváběni
výkřiky ve hledišti.

Clifton nahnul se k popravenému. Hned
poznal, že hlava nalézající se na míse, byla nožem
skutečně oddělena od těla.

Nyní přiběhl na jeviště přítomný komisař s několika strážníky a detektivy.

K jeho rozkazu byla spuštěna opona, načež přivolaný majitel divadla, provázen dvěma strážníky, vystoupil na rampu a oznamoval, že dnešní představení jest již u konce.

Přes to, že diváci byli svědky krvavého činu, přec jen byli neuspokojeni, že mají býti zkráceni o další čísla dnešního programu.

Svou nelibost projevíli dupáním, sykotem, pískáním a bouřlivým pokřikem.

„Nehněme se odtud! Máme zaplaceno za celé představení! Ať se pokračuje v produkcích! Opona vzhůru!“

Když bouře neutuchala a když někteří vášnivci chystali se oponu vytáhnouti, objevil se komisař a důtklivými slovy nabádal ke klidu, připomenuv, že neuposlechnutí bude zákonem trestáno.

Odvážlivci nejevili chuti ustoupiti, došlo k ostré slovní potyčce.

Tu zjevil se Clifton.

„Gentlemens,“ zvolal zvučným hlasem, „váš přítel vás prosí, abyste se nedali strhnouti k nerozvážnostem. Prosím vás: vzdalte se v klidu a nepřekávejte nám ve výkonu naší smutné povinnosti! Všem budou vráceny jejich vstupenky, které opravňují vás, abyste divadlo navštívili, až se zde zase bude hráti. Případně můžete na podnikateli žádati náhradu.“

KARA BEN MUSTAFA

Tato rozvázná slova měla žádoucí výsledek. Lidé se uspokojili, setrvali na svých místech a sluhové začali roznášeti vstupenky.

Zatím co se toto dělo, vyslychal komisař Araba i jeho družinu.

Kara Ben Mustafa zoufale pohlížel na mrtvého.

„Kdo je ten muž?“ otázal se komisař.

„William Farland,“ zněla odpověď. „Rozený Londýňan.“

„Jakou funkci u vás zastával?“

„Již několik let byl mou pravou rukou: mým sekretářem a mým nejlepším pomocníkem. Ovládal mé umění téměř tak dokonale jako já, neboť jsem jej do všeho zasvětil a ve všem vycvičil.“

„Kterak se to stalo, že jste jej dnes usmrtil?“

„Nevím“, zoufale odvětil Arab. „Náhle ucítil jsem na ruce krev, uzřel jsem zkrvavený nůž — viděl jsem hlavu oddělenou od trupu, spočívající na míse.“

„Stalo se to snad opomenutím povinné opatrnosti, nešťastnou náhodou?“

„Nevím. Nedovedu si to vysvětliti.“

„Choval jste snad proti Farlandovi zášť? Měl jste zlý úmysl?“ vyzvídal Clifton.

„Nikdy mne nenapadlo, abych jeho život ohrozil.“

Poslední dobou sice nebylo mezi námi nejlepší přátelství; avšak nikdy jsem neměl v úmyslu jemu ublížiti.

Nyní následoval výslech členů jeho družiny.

Všichni udali, že v době produkce, jež tak nešťastně skončila, meškali buď ve svých bytech, jež se nalézají buď v budově divadelní, nebo že byli v restaurační místnosti. Jejich přítomnosti při stínání nebylo nikdy zapotřebí.

Jeden z pomocníků Arabových, rovněž Angličan, mladý bledý muž, jménem Root, svou výpovědí značně přitížil kouzelníkovi.

Udal, že nedávno vyslechl hádku Kara Ben Mustafy s Farlandem. Angličan žádal na Arabovi zdvojnásobení služného a zvláštní výhody. Kara Ben Mustafa však jej příkře odbyl, načež Farland prohlásil, že půjde od něho a že si založí vlastní podnik. Root slyšel, když Farland odešel, kterak Arab zvolal: „Však ty nepůjdeš ode mne, se mnou konkurovati nebudeš!“

Z dalších jeho výpovědí vysvívalo, že Arab jevil nepřirozené choutky a Farland, že spával s ním v jeho pokoji.

„Vypovídáte z nějaké zášti proti svému zaměstnavateli?“ vyzvídal Clifton.

„Nikoli“, odušil Root. „Chci však, aby spravedlnosti bylo učiněno zadost a proto pokládám za svou povinnost, abych ničeho nezatajil. Dle mého mínění byl Kara Ben Mustafa zachvácen náhlou touhou po pomstě, zajisté pozbyl v té chvíli přičetnosti — a tak bez rozmyslu uřízl Farlandovi hlavu.“

Arab později doznal, že měl skutečně hádku s

Farlandem a také nezapíral, že byli důvěrnými přáteli; však rozhodně popřel, že vědomě ublížil Farlandovi. Měl v úmyslu, aby jej neztratil, vyhověti jeho žádosti o zvýšení služného; čekal však, až Farland dá mu výpověď.

Když bylo divadlo vyprázdněno, přibyla sem soudní komise.

Další výslech přinesl zase jednu přitěžující okolnost.

Majitel hotelu a několik jeho zřízců bylo také v hledišti při dnešním představení.

Všichni udali, že při dřívějším stínání nebylo užito dýmu k zahalení jeviště.

Z toho vysvívalo, že Arab přece jen dříve si promyslel svůj vražedný plán — ač také to popřel.

Prohledána mísa, z níž byla vyňata hlava. Krev pozorně slita, prozkoumána, jakož i mísa sama. Nedalo se však zjistiti, čeho užil Arab k vyvození dýmu.

Pak byla mrtvola odvezena. Arab spoután a dopraven na policii; jeho byt — když v něm dříve vykonána bezvýsledná prohlídka — úředně zavřen.

Personálu Arabovu nařízeno, že nesmí opustiti Chicago, dokud úřady nedají svolení.

Zamyšlen opouštěl Clifton se svou vzrušenou rodinou a přítelem Ralphem divadlo, jež stalo se dějištěm události tak strašlivé.

Venku kupily se zástupy zvědavců, rozčileně rokuje o skutečné popravě na jevišti.

III.

V divadle „Eden“ se nehrálo.

Arab měl zaplaceno předem celý měsíc, jeho personál také pro tuto dobu nemusil si připouštět starostí. Jak bude potom, na to ovšem myslili s vážnými obavami.

Bude-li Arab odsouzen, budou nuceni hledati si zaměstnání jinde.

Kara Ben Mustafa stále se zapřísahal, že jest nevinen; nepřipravoval prý se na zločin a také vědomě nezavraždil Farlanda.

Vyšetřili jej soudní lékaři, kteří sice potvrdili, že Arab je perversní, že však má rozum zcela zdravý.

Připouštěli ovšem možnost, že Kara Ben Mustafa v době, kdy se dopustil zločinu, nebyl zcela příčetný. Vždyť byl by — jsa mocen svých smyslů — mohl jiným způsobem pomstíti se svému oblíbenci, jenž hrozil mu odchodem.

Jeho personál byl znovu a znovu vyslýchán; nejzávažnějším svědkem v neprospěch Arabův byl stále Root.

Chicagští byli již jisti, že Kara Ben Mustafa bude odsouzen, nebo že jej zavrou do blázince.

V divadle „Eden“ tekla zase krev.

Majitel učinil na policii oznámení.

Hned tam byla vyslána komise, již doprovázel také Leon Clifton.

Majitel zavedl je do pokoje, v němž byl ubytován jeden pomocník Arabův, Francouz Houblon.

Zde našli na podlaze mrtvolu, z jejíž rozražené lebky vytékala krev.

Na pohovce ležel bledý muž, jenž měl na obnažené levé paži obtočený ručník, silně krví prosáklý. Mrtvola třímala v pravici nůž, podobný dýce, jehož ostří bylo potřísněno krví.

Zraněný muž byl již policii dobře znám: byl to Angličan Root. V muži, spočívajícím na podlaze, také hned poznali Houblona.

Nastal výslech.

Root udal, že dnes přišel do pokoje Houblonova, aby se s Francouzem poradil, co mají činiti, budou-li odsouzením Kara Ben Mustafy zbaveni výživy. Chvíli spolu přátelsky hovořili; znenáhla však jejich názory se začaly různiti. Francouz vždy ostřeji odporoval Angličanovi, až posléze vmetl mu do obličeje hrubou urážku. Root pohněván oplatil mu ji neméně ostrými slovy. Francouz se rozlítil, vytáhl z kapsy nůž a vrhl se na Roota, kterého zranil na levé paži. V sebeobraně uchopil jej Root za obě ruce, prudce jím trhl — oba svalili se k zemi. V pádu narazil Houblon hlavou na

roh kovového rámu, jímž jest obehnána dolní část kamen — a zůstal ležeti bez hnutí, zalit jsa krví.

Root ihned zazvonil a přikvapivšímu sluhovi oznámil, co se stalo. Když sem přišel také majitel divadla, přiložil Rootovi zatímní obvaz.

„Hned jsme poznali, že nešťastný Houblon jest už mrtev“, končil Root své sdělení. „Bůh mi svědkem, že nesmírně želim jeho náhlého skonu. Nejsem však vinen jeho smrtí; třebaš mne ohrožoval nožem a dokonce mne už zranil, nebál jsem se jej. Věděl jsem, že jej přemohu, neboť jsem vždy nad ním zvítězil, když jsme pro zábavu zápolili. Kdyby nebyl býval nešťastnou náhodou padl na osudný roh, byl bych jej býval odzbrojil — a potom bych jej byl už dovedl uklidnit.“

Přítomný lékař nejdříve ohledal a ošetřil ránu Rootovu. Byla dosti hluboká, ne však nebezpečná. Pronikla pouze vlákny svalovými; kost byla ušetřena, rovněž i tepna.

Potom ohledal mrtvého. Prudkým nárazem byla mu proražena kost lebeční, jež pohmoždila tkáň mozkovou. Smrt následovala bezprostředně. Clifton s námahou vyňal ze zaťatých prstů mrtvého ostrý nůž, na jehož střeňce našel štítek s vyrytými písmeny „J. H.“. Ty označil Root jako monogram Francouzův, jenž jmenoval se Jean Houblon.

Nyní prohlédl si detektiv ránu na hlavě a potom ohledal i kovový roh u kamen.

Nalezl na něm krev a v ní kousek sedřené kůže s vlasy téže barvy, jaké měl Francouz.

Po té vrátil se k mrtvole a znovu ji prohlížel.

Vyhrnuv jí rukávy kabátu i košile, shledal na předloktí slabé pruhy — známky prstů, jež se zde zaťaly. —

Pohlížeje zase na hlavu, zvolal pojednou: „Na spodině ušních boltců vidím čerstvé stopy nehtů! Držel jste jej snad mr. Roote, také za uši?“

Angličan překvapen přistoupil k němu; skutečně uzřel na uších zranění.

„Nepamatuji se — možná, že jsem jej nevědomky chytil za uši, když jsme dopadli k zemi — určitě to však říci nemohu! V takovém zápase člověk na leccos zapomene.“

Ted prohledal Clifton šat mrtvého. Nalezl v něm stříbrné hodinky, stříbrné pouzdro s cigaretami, v kravatě zlatou jehlici s malým drahokamem. V kapse spodků nalézala se peněženka s třiceti dolary.

Nyní ohlížel se Clifton po nábytku. Jeho bystrý zrak ihned postřehl, že ze zásuvky stolu vyčnívá několik papírů, jako by zde někdo ve spěchu hledal. Neřekl však ničeho.

Po sepsání protokolu doporučil lékař Rootovi, aby šel do nemocnice, kdež mu bude rána převázána a ošetřována tak dlouho, dokud se nezhojí — což stane se jistě v několika dnech.

„Zůstat tam však nemusím?“ vyzvídal Root.

KARA BEN MUSTAFA

„Takové pacienty nepřijímají na postel!“ usmál se lékař.

„To jsem rád!“ oddechl si Root. „Mám zaplacenou dobrou stravu z kuchyně zdejší restaurace a tu bych nerad opustil!“

Mrtvola odnesena; na dveře bytu přiložena úřední pečeť, neboť v pokoji měl mrtvý svá zavazadla.

Rootovi oznámeno, že bude ještě obeslán k soudu — za účelem dalšího vyslechnutí.

IV.

Majitel divadla „Eden“ přijal v den po usmrcení Houblona nového sluhu, propustiv okamžitě jednoho ze starších svých lidí — pro hrubé porušení povinné úcty. —

Nový sluha jmenoval se Eliot. Byl to odporný chlapík,, nápadně zrzavý a poněkud přihrblý. Svěřena mu obsluha personálu Arabova.

Všichni tito lidé shledávali Eliota velice nesympatickým, ač své práce vykonával vzorně a ke každému byl ochotný a vlídný.

Největší nechuť jevil k němu Root. Projevil jí také slovy majiteli divadla, jenž však odvětil s úsměvem:

„Pod neúhlednou skořápkou ukrývá se dobré jádro. Eliot předložil mi nejlepší doporučení — a já jsem, s ním spokojen. Doufám, že také vám se ještě zalíbí — do té doby než nás opustíte.“

Root, jak mu byl lékař doporučil, došel si do nemocnice, kde mu dali nový obvaz a řekli mu, že sem již nemusí přijít; rána prý se v brzku po obvázání zhojí.

Téhož dne byl Root vyslechnut u soudu. Zde

nenabyli přesvědčení, že by byl Root Houblonovi úmyslně ublížil, nýbrž že jednal jen v nutné sebeobraně.

Ostatní personál Arabův dosvědčil, že Francouz byl sice dobrosrdečný, že však vynikal velikou prchlivostí. Již jednou ohrožoval nožem svého druhá, když meškali v Evropě. Všichni prohlásili, že nůž, který byl nalezen v ruce Houblonově, skutečně patřil Francouzovi.

Téhož dne k večeru přišel do pokoje Rootova sluha Eliot, aby mu zde všechno uchytil na noc.

Root pohlížel na něho nevlídně; a když Eliot zmínil se, chtěje patrně zapřísti rozmluvu, jaký byl krásný den, Angličan jej hrubě odbyl.

Eliot sklonil hlavu a smutně si vzdechl.

„Master mne nemůže vystát — pozoruji to,“ řekl tiše. „Já však přece nemohu za to, že jsem tak ošklivý a odporný! Půl svého života dal bych za to, abych se podobal nešťastnému mr. Farlandovi.“

„Což jste jej znal?“ drsně otázal se Root.

„Ovšem. Vídal jsem jej při dřívějších představeních, mimo to i na ulici. A vždycky mne hryzla závist, proč on je tak hezký a já tak šeredný! Ubohý mr. Farland, jeho krásné tělo je teď vydáno na pospas červům!“

„Dobře se mu stalo!“ vybuchl Root. „Proč nebyl spokojen se svým platem, jenž byl ostatně velmi slušný! Nemusilo dojít k jeho zavraždění!“

Eliot dokončil svou práci, přál dobré noci a bral se ke dveřím.

U prahu obrátil se a řekl: „Kdyby master v noci přál si něčeho, necht' jen na mne zazvoní!“

„Jste blázen!“ utrl se na něho Root. „Kdo spí, ničeho nepotřebuje!“

„Myslíl jsem totiž, kdyby — kdyby se — master — snad — bál“

„Já? A čeho?“ téměř vykřikl Root.

„Prosím na prominutí. Master však má na svědomí lidský život“

Root zrudnul v obličeji. Přiskočil k Eliotovi, chytil jej za ramena a prudce jím zatřásl.

„Co to žvaníte, hlupáku?“

„Prosím za prominutí, jistě jsem se špatně vyjádřil! Myslíl jsem to však jinak. Chtěl jsem totiž říci, že já bych se v noci samotén bál, kdybych zabil toho Francouze — třeba v sebeobraně!“

Root jej pustil a usmál se.

„A takového strašpytla, že bych si měl v noci k sobě volati? Vždyt' byste strachem nevyšel ven, kdybych na vás tak pozdní dobou zazvonil! — Jen jděte, blázínku, jděte — já se bát nemusím. To by se musil děsit každý voják, jenž v bitvě skolil svého protivníka! Zabil jsem sice člověka, však jen nešťastnou náhodou!“

„Vím o tom, master! Dočetl jsem se toho z novin.“

Zdejší lidé mi o tom také povídali znovu prosím za prominutí, jsem hloupý a k tomu šeredný!“

Smutně se usmívaje, vyšel ven...

Asi k deváté hodině večerní opustil Root svůj byt. Zachtělo se mu — jak svěřil se vrátnému — zábavy ve městě.

Vrátil se asi k půlnoci, velice rozjařen.

Vrátný mu otevřel, přál dobré noci a zívaje, zašel do svého bytu. Již chtěl ulehnutí, když zaslechl výkřik zděšení.

„Pomoc! Pomoc! Zloděj!“ ozývalo se volání.

Brzy bylo vyburcováno veškeré obyvatelstvo divadelní budovy. S majitelem „Edenu“ a vrátným kvapili k místu, odkud volání zaznívalo.

Na chodbě zastihli Roota, jenž rozčilen ukazoval ke dveřím svého pokoje, volaje při tom:

„Pamatuji se určitě, že jsem při odchodu zamknul — teď však jsem našel dveře pootevřeny! Jistě se mi tam někdo vloupal — okradl mne!“

Majitel „Edenu“ jej požádal, aby se uklidnil. Vždyť nelze hned souditi na loupež z toho, že byly dveře pootevřeny; snad je odcházející Root přec jen zapomněl zamknout!

Provázen svými lidmi — mezi nimi byl také Eliot — vstoupil majitel „Edenu“ s Rootem do pokoje. Bylo zde viděti značný nepořádek.

Angličan zoufale prohlásil, že zásuvka stolu i dveře skříně jsou vylomeny; ztratily se mu peníze i cenné věci.

Hned posláno pro policii, jež prohledala celou budovu. A tu nedaleko bytu Eliotova po otevření dvířek — v zimě se zde topilo z chodby — našli v kamnech věci Rootovy. Byly tu všechny, jak byl udal. A kromě toho objeveny zde ještě jiné peníze a skvosty. Tyto prohlásil Root za majetek usmrčeného Francouze.

Poněvadž věci Houblonovy nemohly býti ještě odneseny z úředně zavřeného pokoje, bylo jisto, že lupič vniknul také tam.

Skutečně shledali pečeť na dveřích porušenou, dvěře nezamčeny. V bytě ještě větší nepořádek než v pokoji Rootově.

Tu předstoupil jakýsi Smith, též člen služebního personálu divadla a učinil překvapující sdělení.

Krátce po desáté hodině šel kolem dveří bytu Rootova a tu zahlédl Eliota, jenž se světlem v ruce vyšel z pokoje. Domnívaje se, že byl Eliot Rootem k sobě povolán, nestaral se již o to. Teprve nyní, když zvěděl, že Root v oné době nebyl v budově, napadlo jej, že Eliot snad sám spáchal loupež.

Komisař ihned začal vyslýchati Eliota, jenž však se ohrazoval proti nařknutí.

Okolnost, že Eliot byl viděn vycházející z bytu Rootova, dále pak, že ukradené věci byly ukryty nedaleko jeho příbytku, přiměly komisaře, aby Eliota prohlásil zatčeným.

„Povím všechno, pánové,“ ozval se nyní Eliot. „Z toho však seznáte, že nejsem ničím vinen. Byl jsem

skutečně v bytě mr. Roota za jeho nepřítomnosti, později také v bytě Francouzově, na obou místech jsem také hledal, avšak do obou bytů jsem vstoupil zcela volně, neboť jsem je shledal nezamčeny. — Prosím, nechci získat polehčující okolnost, že jsem se do bytu nevloupal. Muž, který tam byl přede mnou, jistě mi to dosvědčí!“

„Znáte jej?“ nedůvěřivě otázal se komisař.

„Znám. Stojí zde — je to mr. Root!“

Angličan sebou trhl.

„To je lež! Já jsem nebyl v bytě Houblonově!“

„Napomohli vaší paměti, master! Než jste vyšel na ulici, plížil jste se potmě k pokoji Francouzovu, otevřel jste jej paklícem, strhl pečeť, vniknul jste dovnitř, a tam jste po něčem pátral. Viděl jsem klíčovou dírkou, kterak jste při světle voskového sloupku vybíral peníze a skvosty. Potom jste s nimi zašel do svého bytu — vybral jste zde své věci a všechno jste uschoval do kamen na chodbě. Byl jsem vám nesympatický; proto mělo podezření z lupu padnouti na mne. Vy jste však při svém počínání sledoval ještě jeden cíl a ten byl hlavní! Hledal jste v bytě Francouzově papír, vám nebezpečný! Mluvím pravdu, master?“

„Jste bídný lhář!“ vybuchl Root. „Z toho se mi zodpovíte před soudem!“

„Můžete své tvrzení dokázat?“ obrátil se komisař k Eliotovi.

„Živého svědka nemám. Objevil jsem však

jiného svědka — papír, jenž promluví v můj prospěch!“

Root zblednul a zachvěl se.

„Pane komisaři,“ pokračoval Eliot, „raďte mne dále vyslechnouti. Když mr. Root opustil budovu, zanechav dvěře obou místností nezamčeny, vplížil jsem se do jeho bytu a hledal jsem tam věc, k vůli které mr. Root zajisté vloupal se do bytu Francouzova. Však nenalezl jsem ji tam. Zdárnějšího výsledku docílil jsem v pokoji Houblonově. V dutině malé sošky nalezl jsem malou nezalepenou obálku s adresou policejního ředitelství chicagského. Obsahovala papír, popsaný a podepsaný Houblonem. Papír ten odevzdám jedině mr. Walkingovi.. A na základě onoho sdělení žádám, aby mr. Root byl. zatčen!“

V tom vytáhl Angličan z kapsy revolver a obrátil jej ústím ke svému čelu.

Rána však selhala.

A již byl u něho Eliot, vyrval mu zbraň a mocně sevřel mu ruce.

„Spoutejte hol!“ vykřikl.

„Vy se jmenujete Eliot!“ zvolal komisař.

„Nejmenuji, mr. Ayrton! Jsem Clifton!“

Rootovi spoutali ruce a zrzavý sluha prokázal se skutečně legitimací Cliftonovou.

Podrobnější vysvětlení však odepřel; sdělil to pouze policejnímu řediteli...

„Nuže, vyprávějte, mr. Cliftone!“

Tak oslovil policejní ředitel slavného detektiva, jenž ráno po zatčení Roota vstoupil k němu ve své skutečné podobě.

„Dříve si rače přečíst toto!“ žádal jej Clifton a podal mu obálku s popsaným papírem.

Sdělení mrtvého již Francouze Hobblona bylo překvapující.

Francouz oznamoval policejnímu řediteli, že Farlanda osudného představení zavraždil vlastně Root. Houblon tenkrát viděl Roota, když vycházel ze svého bytu, drže v ruce objemnou krabici. Angličan úzkostlivě se ohlížel; Francouze však nezpozoroval. Ze zvědavosti následoval jej Houblon. Viděl, kterak Root vstoupil do malého pokojíku z něhož vedou jedny dveře na jeviště, druhé do chodby a v němž konával Arab své přípravy. Přikrčil se ke dveřím. Zevnitř zaslechl hlasy: Araba, Farlanda i Roota. Pojednou vše stichlo. Potom otevřel Root dveře do chodby a zahleděl se ven. Francouze v temném koutě neuzřel. Houblon zahleděl se dovnitř klíčovou dirkou. Viděl Farlanda, jenž měl obličej zastřený šátkem, seděti na židli. Na pohovce spočíval Arab ve svém kroji. A tu Root vyňal z krabice kroj, jeho oděvu velice podobný, jakož i nepravý vous — a za chvíli podobal se zcela Arabovi. Potom vzal nůž a vyvedl Farlanda na jeviště. Po některé době vběhl Root do pokojíku, kvapně se demaskoval, vše složil do krabice, Arabovi přistrčil k nosu lahvičku, pak mu vložil do ruky nůž, odvedl jej na jeviště, opět se

vrátil a s krabicí pod paží prchal ke svému bytu. Když Francouz zvěděl, co se přihodilo na jevišti, hned mu bylo vše jasné. Root chtěl se pomstít Farlandovi i Arabovi zároveň a proto vše nastrojil tak, aby se myslelo, že Kara Ben Mustafa Farlanda zavraždil; zatím to učinil sám Root. Francouz mlčel, chtěje nabýti vlastního doznání Rootova. V příhodné chvíli se mu o tom zmínil; a když byl Rootovi přislíbil mlčení — za to měl mu Angličan vydati všechny své úspory — Root udal mu podrobnosti svého zločinu. Farland byl Rootovi velice intimním přítelem — Root jevil tytéž choutky jako Arab; a když seznal, že Farland jest nyní oddán jenom Arabovi, s Rootem přerušiv všechny své styky, umínil si, že se oběma pomstí. Uchystal si kroj podobný obleku Arabovu, v pokojíku omámil oba muže. V hledišti byli přesvědčeni, že Root je Kara Ben Mustafa. Vyvodiv zapálením zvláštní směsi hustý dým, odřízl Farlandovi hlavu, doběhl pro Araba, vzkřísil jej, vtiskl mu do ruky zkrvavený nůž a ještě zpola omámeného zavedl na jeviště ke stolu. Hustý dým všechno utajil zrakům diváků. A teď pokládá Francouz za svou povinnost, aby vše prozradil.

„Toť skutečný dábel — ten Root!“ zvolal mr. Walking. „Něco mne napadá!“ trhl sebou pojednou.

„Pan ředitel se nemýlí. Root zavraždil Francouze úmyslně! Patrně se ti dva nepohodli, Francouz neopatrně zmínil se o svém listu, uchystaném policii pro případ, že by mu Root nechtěl dáti, co on požádal

za mlčení — Root jej napadl a po způsobu pařížských Apačů, rozbil mu lebku o kamna. Již tenkrát napadla mne tato myšlenka, když uzřel jsem zraněné uši Francouzovy. Chytrý Root vyňal usmrčenému Houblonovi z kapsy jeho nůž, bodnul se jím do paže, zkrvavený nástroj vtisknul umírajícímu do ruky — a každý byl přesvědčen, že Root usmrtil Francouze jenom v sebeobraně. Já však jsem již tehdy tušil existenci listiny, nebezpečné Rootovi. Angličan hned po vraždě ji hledal, jak jsem poznal z nepořádku ve stole, však nenalezl ji. Byl jsem přesvědčen, že Root neustane, dokud se listiny nezmocní. Proto jsem si zahrál na Eliota, smluviv se s majitelem „Edenu“ a se sluhou na oko propuštěným. A potom jsem byl skutečně svědkem jak Root pátral po listině, nastrojiv vše jako loupež a uvaliv podezření na mne. Štěstím bylo, že Rootovi nezdařilo se listinu najíti; byl by ji zajisté hned zničil — a tajemství Houblonova nebyl by se nikdo asi dopátral.“

Mr. Walking stiskl Cliftonovi ruku.

„Kořím se vašemu důvtipu —“

„Račte říci: mému štěstí, jež mi zase bylo věrným pomocníkem. „Nebýti toho, sotva byli bychom zvěděli, co jest nám teď známo!“

Uvězňený Root všechno zapíral. Když však mu byl přečten dopis Francouzův, vykřikl zděšením. —

Přelíčení s Rootem konáno s vyloučením veřejnosti.

KARA BEN MUSTAFA

Clifton vrhal na hlavu obviněného se strašnou jistotou důkaz za důkazem, všechny dopadaly jako těžké balvany.

Konečně doznal Root vše — jak si Clifton představoval, a co také Houblon ve svém listu napsal.

Byl odsouzen pro zavraždění Farlanda a Houblona a brzy po té popraven.

Arabovi vyměřen také trest vězení — pro jeho nezákonné intimnosti.

Jeho společnost se rozešla. Material podniku uložen do té doby, než Kara Ben Mustafa odpyká svůj trest.

Neočekávaně vyšly na jevo věci, jež vrhly na Araba, kterého mnozí litovali jako nešťastného zbloudilce, zcela jiné světlo.

Z jistých okolností seznáno, že Kara Ben Mustafa je vlastně Francouz Leonoine, narozený v Alžíru a vychovaný u kmene loupeživých Kabyľů. Leonoine zavraždil jejich šejka, a patrně padělal dokumenty na jméno Kara Ben Mustafa, načež s poklady šejkovými uprchl do Austrálie. Zde začal pořádati kouzelnická představení, kterýmžto produkcím už dávno se zvláštní zálibou se oddával.

V Sydneyi dopustil se také vraždy na malém děvčeti a zároveň tam spáchal veliký podvod, jak dodatečně zjištěno. K žádosti francouzské vlády byl z Chicaga dopraven do Alžíru, kdež byl odsouzen a také oběšen.

Později začaly se roznášeti pověsti, že Kara Ben Mustafa žije a že se toulá pouští, chystaje úklady karavanám. Bylo podniknuto několik výprav k jeho polapení, jež však vesměs skončily nezdarem. A potom Kara Ben Mustafa zmizel a dlouho nebylo o něm slyšeti.

Až zase objevilo se neočekávaně jméno Kara Ben Mustafy ve francouzských žurnálech. Na vysoké palmě v oase nalezeno bylo vysušené tělo muže, pověšeného za krk na silném provaze. V jeho kapsách nalezeny dokumenty se jménem Kara Ben Mustafa.

Byl to skutečně bývalý „arabský kouzelník“?

A skončil sebevraždou, či stal se obětí zločinu nebo pomsty?

Tyto otázky zůstanou snad na věky nezodpověděny.